

„ЭДАЗИ“ ежедн. орган восток. секции П. К. Р. К. П. и Сев. Запада. Бюро П. К. Р. К. П. В. Р. В. фект. ja Põhja-Eääne büroo Eesti fekt. hääleandja. Ленинград, Фонтанка 27. Avatud kell 10—7. Telefonid: Toimetis — 533-86, trükituba — 171-41.

Edasi

Annituste ja tellimiste hinnad	
Annitamine	Tellimine
esimesel lkt. 3 r. kul.	hinnades 1 kuu 1 rbl.
viimasel „1“	aasta — 11 rbl.
tekmistel „6“	aasta 1 kuu — 50 kop.
l. har. afut. 20 l.	aasta — 5 rbl. 50 kop.
E. Kirjast. ühise liitmetele ja kollekt. tellides 15% odavam.	

Nr. 23 (2223)

Rehlapäeval, 29. jaanuaril 1925

8. aastakäit

Lenini mälestuspäev väljamaal.

Idamaa rahwaste keskel.

Pariisist, 27. jaan. Pariisis viibiv Prantsusmaa asumaade töörahwas organisatsioon Lenini surma mälestuspäeval ühise mitingu. Wastuõetud resolutsioonis kriipsutatakse alla, et asumaade orjad otsustasid kindlasti läbiwõtta sedasama oma juures, mis sm. Lenin ja enamline partei S. R. W. Viibus.

Massilised mitingud Ameerikas.

New-Yorgist, 27. jaan. Ameerika tööliste partei organisatsioon Lenini surma aastapäeval massilisi mitinguid kõigis Ameerika ühisriikide suurtes tööstuslikudes keskpunktid.

Mekstikos wiis kompartei rida tööliste mitinguid läbi. Mitutuhat töölisi andsid fiske teadaanded soowiga komparteisest astuda.

Tööliste leinakooalekulud Helweetsias.

Berliinist, 27. jaan. Helweetsia kompartei organisatsioon leinakooalekulud. Tööliste meeleolu on wõitluswalmis. Kompartei laji wälja töölistele üleskutse, mille päähiidsonab järgmised on: „Lenin juri, kuid leninism elab“ ja „Üleilmne rewolutsioon areneb wõidukalt“.

Sästi tajutud „palwefiri“.

Pariisist, 27. jaan. Ühenduses Rahwasteliidu komisjoni eelseiswa sõiduga Moskja (Inglise-Türgi tüli lahendamiseks), Irati kuningas Feisal püüab altkäemafude ja wägimalla abinõude warral fundida, et Moskja juguharude juhitud allatirjutats palwefirjale, mis Moskja jätaks Irati walitsemise alla. Palwefirjale firjutasid alla wäite oja juhtideft.

Partisaanid rongi kallale tunginud.

Warsawist, 27. jaan. Dstroszski kreisis sõjariistus partisaanide salt tungis mõõdaminewa postirongi kallale. Wõeti kaaja kõik rahaline post. Politsei, kellele aegsasti teatati, ajas kallaletungijaid taga, kuid wiimased peitsid end ära ümberkaudsetesse metsadesse.

Silmatirja teenrid.

Londonist, 27. jaan. Tööliste partei wõitis wõitu resolutsiooni, milles jüüdis- tab Inglise walituse imperialistliku poliitikat Egiptuse ja India juhtes.

Plahwatus.

New-Yorgist, 27. jaan. Gila plawatas Los-Angelos suures malmiwalamise tehases julatamise ahi. Surma said 18 töölisi, haawata — 60 ümber.

Dünamiidi ladu lõhkemine.

Krasnojarskist, 27. jaan. Põhja-taiga kullukaewanduses lõhkes dünamiidi ladu. Ehitused tehti pilbasteks. Surma jai waht.

Wakste raha!

Pariisist, 27. jaan. Prantsuse ajafirjandus waatab liiga külmalt mõne Sakjamaa ajalehe poolt avaldatud mõtte päale, et tuleb teha Prantsusmaa ja Sakjamaa wahel leping, mis kindlustaks wastastiku julgeolekut. Poliitilistes ringkondades ole- daks ühemeelisel arwamisel, et jarnafest le- pingust ei ole ühtegi kasu, jett Sakjamaa näitaks kõige paremini oma rahupüüet üles sellega, kui ta täidaks täpselt Berjaille rahu- lepingu tingimised, mida ta, Prantsuse aja- firjanduse arwates, jeni faboteerib.

Simufate Gestist.

Tallinna sadamatöölised hakatakse ainult nuhtlised wõtma.

Siseminister jälle uue refordi üles seadnud.

Misjufused on Tallinna sadama piirid. — „Reclatud piirkonnas“ elamised on sadama kapteni erilist kirjalist luba tarwis. — Kõigil sadamatöölistel tuleb nuhtlised märki rinnas landa.

23. jaan. awalbas siseminister Einbund fundusliku määruse, mille põhjal on elamine Tallinna sadama piirkonnas ilma erilise loata keelatud. Tallinna sadama piirideks loetakse: Härjapää jõe pahem tal- las, alates jõejuust kuni Simeoni täna- wani, Simeoni tänavast kuni Mere puies- teeni, Mere puiestest kuni Wana-Sadama tänavani, Wana-Sadama tänavast kuni Kalda tänavani ja Kalda tänavast kuni mereni.

Sadama piirkonnas wõiwad töötada ai- nult need töö ettemõtjad, kellele sadama kapteni poolt jellekohane luba wälja antud.

Sadama piirkonda ametisse ja tööle wõtta wõib sadama kapteni loaga „ainult faine ja usalduswäärilise elukommetega iji- luid“.

Kõik sadama piirkonnas töötawad töölised on kohustatud tööljal num- merdatud märki landma, mille wormi ja- damakapten iga töö ettemõtja all tööta- wate töölste gruppidele eraldi tinnitab. Tööde juhid ja tööde ettemõtjad on ko- hustatud esitama nimekirjad tööle wõetute ametnikkude ja tööliste kohta iga päew ja- damakaptenile, juure lijaades tööle wõ- ametisse wõetu iijutunnistust, mis päe- wapildiga warustatud.

Edasi kästakse kõigil majaanannitudel sadamasse wiimad läbitäigud fulguda, et „kahtlane ollus“ milgil teel sadamasse ei wäajets.

Terwe wallawalitus ametist tagan- datud.

Wõru maakonnas olew Mõniste walla- walitus on siseminister Einbundi käsu- kirja põhjal jelle eest ametist tagandatud ja kohu alla antud, et jee ei ole „saladust“ pidanud ja kogu walla rahwale walituse kawatsusi töörahwa hulgalistest tapmistest teatanud.

Gesti mõistab „Dgoneti“ üle kohut.

Kuimõrd Gestis kommunisti tont tar- detafje, näitab järgmine toelolu.

„Rospoligraafi“ poolt antakse wälja kahwatu-manneu-sijuta ford nädalas il- muma „Dgonet“, mida ka Gestis laiali laotada lubati. „Dgonet“ nr. 49. ilmufid ka Gesti kohta mõned pildid, millede awal- damine Gesti walitusele aga nähtawasti jedawõrd wastif oli, et ta „Dgoneti“... Gesti kohutuse andis ja ajatirja tahets aastaks fulgus, j. o. kahe aasta wältel peab piirwalwe jelle järele walwama, et ükski „Dgoneti“ nummer üle traataedade Gestisse ei pääjets.

Brangeli laewastiku küsimus.

Bratianu Chamberlaini jutul.

Londonist, 27. jaan. Reuteri agen- tuur teatab, et praegu Londonis wiibiw Rumeenia pääminister Bratianu Cherchilli ja Chamberlaini jutul käiand. Cherchilli juures kurtud Bratianu Rumeenia raske rahalise jeijuforra üle, ja ilma et tema otsekohe laenu oleks manguunud, jeletanud, et liitriigid peatfid nende riikide rahalist toormat fergendama, mis Austria-Ungaria monarfia pärandajad.

Jutuajamisel Chamberlainiga jeletanud Bratianu, et Rumeenia erilist kartust ei awalda Brangeli laewastiku S. R. W. Viidule tagastandmises, jett jee laewastif olewat nii wana, et kolbab ainult wana- ranaks. Kuid Rumeenia arwab, et Suur- britannia saab jamuti kui Rumeenia hoo- likalt kaitsema Musta merd, jett suur ja hästi warustatud nõufogu laewastif oleks hädaohtlik merekaubandusele.

Türgi seifukoht.

Angoorast, 27. jaan. „Daily Te- legraphi“ teate puhul, nagu protesteeriks Türgimaa Brangeli laewastiku S. R. W. Viidule tagastandmise wastu, firjutab „La Gazette“: „Seda teadet ei tõenda ükski ametlik ega poolametilif jõnum Angoor walituse poolt. Wõib olla, et Bulgaa- ria tegi jarnafe teadaande, kuid Rumeenia ja Bulgaria jammud, mis need merefit- juse üle walitsemise komisjonis ette wõtsid, ei anna mingijufuseid praktikufi tagajärge; Rumeenia ja Bulgaria efitajad jääwad wahemusse ja wõiwad ainult ahtuda protesti märgiks. Meie ei ter- wita just seda tugewnemist, mida saab Wenemaa. Kuid meie ei saa taktistada Brangeli laewade nõufogude walitusele üleandmist, kui Prantsusmaa jeda tõelift teeb“.

Sõjakäit ametiühisusliku liik- mije ühtluse wastu.

Berliinist, 27. jaanuaril. Schweitzi kommunistide hääleandja „Wajeler Vor- warts“ awalbas Schweitzi tööliste pro- testi Schweitzi ametiühisuste nõufogu ko- mittee wäljaastumise wastu. Afif jeifab jelles, et komitee awalbas Amsterdami ametiühisuste Internationaali esimehe nime päale firja, kus üteldakse, et komi- tee waatab suure „äreufusega“ Burcelli — Inglise ametiühisuste jaatkonna liikme — wäljaastumise päale. Edasi komitee teatab, et Schweitzi ametiühisus- sed ei wõta oja jarnafest üleilmseft ame- tiühisuste kongressift, mis tahab ühen- dada kogu maailma ametiühisufi ja aghwardab wälja astuda Amsterdami Internationaalist, kui wiimane astub jammufid, mis Scheitzi kofkuleplaste põhimõtetele ei wasta.

Schweitzi kommunistlik partei tähen- dab, et komiteel ei ole õigust wälja astuda jarnafe teadaandega, jett teda ei ole jelleks wolitanud ametiühisuste kong- ress ega ametiühisuste poolt walitud komisjon.

Sarnafes waimus on firjutatud ka Sakja ajafirjas „Sozialistische Bote's“ awaldatud Wene wahemlase Abramo- wiitshi firi. Ta firjutab: „Ma arwan, et Wene ametiühisuste Amsterdami Internationaali astumine oleks suureks löögiks rahwuswahelisele liikumisele“. Ta hoiatab „rahwuswahelift proleta- riaati“ enamlaste eest.

Rahulikus Ameerikas.

New-Yorgist, 27. Gila lasti pom- midega kohumaja õhku. Ohwrid ei ole.

Sakjamaa fascistide päälit.

Doktor Luther,

Sakjamaa uue walituse pää. Uus walitus moodustati, nagu teada, kõige parempoolse- wate parteide esitajatest.

Rõlmi ewafueerimine.

Londonist, 27. jaan. Reuteri agen- tuur lätkab kategoorilift ümber kõik fuusu- jutud jellest, nagu mõtleks Suur-Britannia oma wäed ära kutjuda Rõlmi piirkonnast ja teatab, et ewafueerimine jünnib automaat- felf jelle järele, kuidas Sakjamaa Berjaille lepingu tingimift täidab.

Wõitlus salakambaga.

Helsingist, 27. jaan. Gila awati Rõufogu-Soomemaa konverents salakamba wedamise wastu wõitlemises kuivalmaal kui merel. Täieõiguslikufis Sotfi. Rõufogu Wabaritide Viidu esitajaks on sm. Tjer- nõh, Soomemaa poolt on esitajaks endine Rõufogude-Sooma jefagommissjoni liige Ahonen.

Poliitiliste waenlaste furma- mine.

Wiinist, 27. jaan. Belgradis tun- giti Sakjamaa arsti Trachtu elu kallale, kes jai raskesti haawata. Teda saatwale parlamendi liikmele arst Grassefite löödi terge haam.

Blasco-Ibanezi fir.

Pariisist, 27. jaan. Blasco-Ibanez pööras Herrioti poole firjaga, milles awal- dab tänu tema kohta ettemõetud süüte- asja lõpetamiseks. Ibanezi arwamise järele ütles kuningas Alfons ära teda wastutu- sele wõtmaft, kartes, et kogu maailm saab jarnafst teguwifti hukka mõistma.

Walmistuse tõus Iweri wabri- kutes.

„Proletarski“ ja „Wagjhanowski“ ma- nufaktuurides peeti ära 17 walmistus nõupidamist hääde tagajärgedega nii ja- duste wäljalastmise suurendamise kui ka tööpaga fõrgendamise mõttes. „Proletars- ki“ fitiride ofakonnas fitifangaste wäl- jatõutus suurenes päewa jookfjal ennesõja- aegje 180 afemel 220 päale. Ümberful- kumised alanefid igas ofakonnas 10—13 protf. 7 protfendini. Tuntawalt wahenes ka masinate tööta olef.

Töörühwa eelwägi suureneb.

Wäljamaa puht walgetaardist kui ka kodanlik ajakirjandus tõi wiimasel ajal erilist rohkesti teateid igasugustest mäsjustest, rahutustest, wõitlustest jne. Moskwa ja Leningradi uulitsatel, kus tööliste ühel pool ja kommunistid (!) teisel pool olewat seisnud. Muudugi ei teadnud ei Moskwa ega Leningradi elanikud niisugustest sündmustest mitte midagi, mida walgetaardlikkude ajalehtede toimetajad kirjutasid taga istudes sõrmestest wälja imefid. Harwa pöörame meie aga farnaste sõnumite päale tähelepanu, sest teame, et walgetel muud tööd ei ole, kui lolluste wäljamõtlemine ja nende abil enese rahustamine.

Meile on tähtis see, milline seisuford S. N. W. Riidus töepoolest olemas on, milline wabeford on laiemate tööliste ja talupoegade ning nende eelwäe W. K. P. wahel. Ja seda seisuforda iseloomustawad meile kõige paremini wiimaste päewade sündmused.

Nagu muulu Wenini furmapäewal, nii nägime ka nüüd, Wenini furma aasta-päewal, misfugune wabeford on töörühwa laiemate hulkade ja ta eelwäe W. K. P. wahel. Nagu muulu töörühwas Wenini furma päale wastas oma riidade koondamisega Wenini poolt asutatud ja juhitud W. K. P. ümber, nii tegi ta seda ka tänawu, Wenini furma aasta-päewal. Minult Leningrad andis W. K. P. 10.000 uut wõitlejat, Moskwa umbes samapalju, Ukraina 33.000 jne. jne. Ei ole ühtki linna, kus proletariaat enam kindlaima ja arenenuma liikmeid oma hulgast wälja ei oleks eraldanud oma eelwäke. Selle juures peame meie eriti allaatriiputama, et uued juuretultjad W. K. P. Parteisse ei ole mitte haritlased, teenijad, waid on tööliste tööpinkide tagant. Ja see on eriti tähtis, sest kommunistlik partei võib tugew, ühtmeelne ja kindel wõitluspartei ainult siis olla, kui tema liikmed suuremas enamusel tööliste tööpinkide tagant on.

Uus lenilaste kutse andis parteile üle 100 tuhande uut liiget. Need 100 uut wõitlejat koondasid oma read Wenini partei ümber just siis, kui teatavalt poolt katset tehti leninismi rewiderimise alla wõtta, kui üles kerkis trotskism, mis filmi pilgutama hakkas töölistele, püüdes just tööliste hulkades ehitada oma õpetusele pinda luua. Ja seda wõitiski kodanlik ajakirjandus aluselt oma lugulauludele lahingutest Moskwa ja Leningradi uulitsatel „kommunistide ja tööliste wahel“. Usjata oleks juure tähendada, et rahwuswaheline kodanlus seda lahingulõõmist häämelega näha oleks tahtnud. Kuid kodanlus jätab arwestamata Wenemaa rewolutsioonilise töörühwa, kes kellegil ei lase kätt sirutada wõidetud wabaduse järele, kellegil ei luba rewiderida leninismi, seda õpetust, mis võimaldas wõidu saawutamist, mis võimaldas selle wõidu kindlustamist. Ja kui Trotski ta katset tegi selle õpetuse wõitluseks, wastas kogu Wenemaa töörühwas ühemeelse reade koondamisega W. K. P. ümber, selle partei ümber, selle põhjendajaks ja juhatajaks Wenin kogu oma eluag oli. See oli Wenemaa töörühwa wastus neile, kes katset tegid leninismi kallale tungimiseks. R. L.

Kergendused kehwikutele.

Uleuainaline kehtidefaatow komitee wõttis wastu terwerre uusi kergendusmäärusi külakehwikute juhtes. Kergenduste hulgas on: võimaldada kehwikute kollektiividele tööloomade muretssemist, milles on määratud riikliste majapidamiste ja nõukogumõisate poolt müügile; maksuta karjamaa tarvitamist, õigust hinnata metsajamist eritagawaradest j. m.

W. K. P. Leningr. kubermangu 21. konverents.

Leningradi kub. komitee tegevus. (Sm. Salutsi aruanne).

Kõige päält tuleb kindlaks määrata, misjulgused tähtsamad ühistondlikud ja majanduslikud sündmused sündisid meie maal, selle hulgas ka Leningradis aruandetawa aja jooksul.

Tähtsamad sündmused on — see töö aasta jooksul ilma Wenini ja sellest oleuomad raskused.

Kendest raskustest olid, — faks diastu-fiooni parteis, selle järele awalik päale-tungimine kõitjuga kaasajookstute, nep-manite ja teiste elementide poolt partei Wenini tiwa päale.

Eiis on weel majanduslikud küsimused. Meil on dieti kiire, meid rõõmustaw ja meie waenlasti hirmutaw, majanduslik tõus.

Kuid see lōi uued tingimised meie küla majanduslikus poliitikas — see on kolmas küsimus.

Neljandaks on — kooliõpetajate küsimus.

Wõitlus Leningradi tööstuse eest.

Kõige päält pean mina peatama Leningradi tööstuse juures. Meie tööstus on wiimase kahe aasta jooksul oma kuju täieliselt muutunud.

Ennem oli Leningradi tööstus, päale kiutööstuse, olalt ka teemia, paberitööstuse, pääasjaliselt sõja tarbeid täitja.

Nüüd töötab meie tööstus pääasjaliselt sifemise turu tarbeks. Wõite ütstõit misjugune haru, kas wõi masinaehituse trust, elektritrust jne., need töötawad täiesti rahwa nõuetele. Meie Leningradi tööstus on nüüd selleks tööstuseks, mis tarwilik on meie maa tööstuse jõudele.

Meie tööstuse tõus.

1914 aasta algul oli Leningradi wabriku-tehase tööstusel 941 ettevõtet ja neis töötas 237 tuhat töölisi, mis tegi 10,7% kogu riigi proletariaadi kohta sel ajal. Saadusi valmistati aastast 764 miljoni rubla eest, mis tegi wälja 13,6% kogu tööstusdesti tsariaegsel Wenemaal.

1921 aastal oli meie tööstuse saaduste hind 105 miljoni rubla.

1921—22 aastal oli meil töölisi 40%, tööstusdesti wäärtus 143 miljoni rubla.

1922—23 aastal oli Leningradi töölise arw kogu wabariigi töölise arwust 7,2%, saaduste wäärtus aga 213 milj. rubla, j. o. 10,6% kogu saaduste summast. Wiimajel tööstusaasta lõpul oli aga Leningradi wabrikutöölise arw juba 142 tuhat.

Tööstusühisustes on küll palju suurem töölise arw — 255 tuhat, kui siia alla kuuluwad ka päale wabriku-tehaste töölise weel wootöölised ja muud töölised. Wabrikutöölise arw on meil 50—55% ennesõjaageist.

Praegu awataks meil kolm uut kiutööstuse wabrikut. Neisse wõetakse 8 tuhat töölisi. Pannakse käima „Jõniri“ tehase. Suurendakse ka töölise arwu laewaehtituse tööstusse, kuna neil korda läks suuremaid tellimisi saada, töölise arwu suurendakse siin wähemalt 10 tuhande mõrra. Nii saab meil lähemal ajal töölise arw olema 62—65% ennesõjaageist. Tööstusdesti wäärtus oli meil (140 tuhande töölise juures) 252 miljoni rubla ehk 33% ennesõjaageist. Need arwud näitawad, et meie tööstusdesti hulk jääb laugel maha töölise arwust ennesõjaageisega wõrreldes. Siüüdi selles ei ole mitte töölised, waid kõik olud, kõige päält meie majandusmehed, meie oskamatust.

Meie ei oska weel organiseerida töölisi tööstuses. Kuid mõnda paranemist on ka juba siin märgata. Meie näeme, et tööline tahab töötada, et tema aitab meil tööstust tõsta, millede näiteks on tööstuslikud nõupidamised.

Meie tööstuse töstmise küsimus on ühtlasi ka sideme loomise küsimus talupoja turuga. Talupoeg hindab meie edu mitte selle järele, kui hääd rewolutsionärid meie oleme, waid selle järele, kui hästi meie oskame tööstust organiseerida.

Töölise arwu kasv.

Töölise arw metaltööstuses oli 1922 aasta juulil — 25.006, 1922 aastal — 43.000, 1924 a. — 55.000. Nii on töö-

liste arw selle aja jooksul kaswanud 120 protsenti.

Kiutööstuses oli 1922 a. juulil — 7500 töölisi, 1924 a. oktoobril — 21.000, j. o. tõus 280 prots. Kui meie siia juure lisame 7—8000 töölisi, mis lähemal ajal uuesti awatawates tehastes töötama hakawad, siis on siin 80 prots. ennesõjaageist töölise arwust.

Mina seon tööstuse tõusu küsimuse tööstusdesti töstmise küsimusega. Tööstusdesti on tõusnud wiimajel ajal 22—23 prots. tööpalk aga 32 prots., ametühisuste andmete järele — 38 prots. Meie näeme siin: tööpalk tõuseb kiiremini wäljajusest. Kui turu hindasid wõtta, siis on meie tööpalk ennesõjaageisega wõrreldes 95,3 prots. Kui kooperatiivi hindasid wõtta, siis on 9 tööstusühisusest keskmiestl tööpalk 101 prots. ennesõjaageist.

Tööstuse organiseerimine.

Meie ei oska weel tööstust nii organiseerida nagu tarwis Meie majandusmehed, tehase komiteed, kollektiivid peawad weel palju töötama selleks, et töölise tööd nii organiseerida, et see annaks rohkem tagajärgi selle korra loomiseks, mille hääks tööline wõitleb, j. o. so:tsiaalselt ülesehituseks.

Praegu on meie linnas üks kolmandik organiseeritud tööliseist kommunistliku partei riidades.

W. K. P. Leningradi organisatsioonides on praegu 60.000 liiget. Kui arwesse wõtta Wenini päewadel parteisse astunud, siis saame 70 tuhat parteilast 170 tuhande tööstuses töötawa töölise arwu juures. Meie ülesanne on parteis olewatele töölisele feda tundmust anda, et nemad üffi walitsewad, et nemad tööstust üles ehitawad Peab asja nii korraldama, et tööline tunneb, et tema wastutaw on oma tehase eest.

Meie peame wõitlema selle hääks, et tööline wõtaks oma päale tööstuse eest hoolitsemise, kui temal selleks annet on. Selleks peame meie andma teed proletariitlikule organisatsioonile tööstuses. Meie peame leidma neid, kes wastawad sellele tööle. Eiis on meil oma organijm, mis ehitab meie elu.

Kooperatsioon.

Läinud aastal on ka kooperatsiooni alal mõnejuugused edusawutused. Need edusawutused on meie partei õige majandusliku poliitika järeldas, pääasjalikult meie rahasajanduse terwendamise tõttu.

Meie kooperaatorid jõudsid edasi kaubanduslikus töös. Wäitemüügis oli kooperatsiooni faks aasta algul 15—25 prots. kogu kaubandusest, kuna nüüd feda arwu 55—60 prots. päale wõib arvata.

Diatähtede kapital oli 1. mail — 599.000 rubla, 1. oktoobril aga 2 milj. See on suur edu. Enne osteti eraisikutelt 70 prots., nüüd on see langenud 15 prots. Meie trustide ja riiklikude asutuste kauplemine kooperatiiviga on tugewasti tõusnud, eraettevõtjatega aga märtsa langenud. Kooperatiivi faks on turust 35—40 prots.

Töö külas.

Meie märkame teatud paranemist põllu-majanduses. On küll weel mõned pahed, mis on seotud praeguse talwega, mis ei luba talupojal näiteks metsatõõsid teha lume paubusel jne. Kuid üldiselt on talupoja majapidamine paranenud, tema on maksu-mõimulijemaks läinud ja temal on huwi tõusnud linna tööstusdesti wastu. Nii on meil talupoja turu tõusu oodata, kui meie suudame oma tööstust sellele kohajeks teha, milleks kõik eeldused olemas.

Kariloomade arw külas kasvab järjeft. 1916 aastal oli Leningradi kubermangus 325 tuhat lehma, 1924 aastal aga 427 tuhat. See annab tunnistust, et meie põllupidamine karjapidamise päale ifka rohkem rõhku hakkab panema.

Mis sünnib praegu külas?

Sääl kasvab ja kõweneb feiktalupoeg. Kui meie jätame tema ilma meie poliitilise juhtimijeta, siis hakkab tema püüdma erasomanduse poole. Meie peame teda jaama oma poole rehetelju masinate, hääde põllu-tööriistade, traktorite jne. abil. See on so:tsialismi ülesanne külas. Meie peame

küla so:tsialiseerimisele minema külas elawa talupoja huwide faidu. Need huwid seitiawad selles, et talupoeg wõib osta kõike odawa hinna eest, mis temale oma majapidamiseks tarwis.

Meil on külas kindlasti oma rewolutsiooniline element komnoorjoolaste ja endiste punasewälaste näol, kes asuwad küla ühisfondliku elu etteotsa. Siin organiseeritakse nimelt uus talupoegade liikumine. Meie komnoorjoolastel on nüüd juba 22—23—25 aastat. Need on kõik töötawad talupojad, kes loomad uut elu. Neile jõududele tuleb meil appi minna.

Jõutat talupoega (kulakut) meie häwitada otsekohe ei saa, sellega häwitafime meie ka oma majapidamist. Seda peab hävitama uute paremate tööstuswormide faidu. So:tsialismi wõetakse külas wastu jedawõrd, kuiwõrd see on tululijem kapitalismist. Seepärast on üheks meie tähtsamaks ülesandeks luua valmistuskooperatiive.

Partei fask ja liigete kaswatamine.

Meie parteilised organisatsioonid suurenesid sm. Wenini aastapäewani 39 tuhande liikme mõrra, päale aastapäewa tuli weel 10 tuhat liiget juure, nii et meil lähemal ajal üle 80.000 liikme on. Parteisse on astunud kõige teadlikum, küpsim ja rewolutsioonilijem tööliseklassi fikt.

Meie partei foolides, marfistlikkudes ringides j. t. on 96 tuhat inimest, koha päält saadud teadete järele. Ametlikud andmed räägiwad 58.775 inimesest, neist 21.600 parteitut.

Meie flubides on umbes 30—33 prots. tööliseist ja teenijatest, selledest aktiivijelt tegewad 80—90 prots. Aktiivjus meie flubides on wiimaste andmete järele tõusnud 147 prots. Ka meie ajalehtede arw on umbes kahetõõsdest tõusnud.

Seltfiliikmete aktiivjus partei töös on tõusnud 385 prots., umbes neljafõõsdest.

Komnoorjoolased.

1. aprillil oli meil kommunistliku noorjoo ühingu liikmeid 48.000, nowembrikuuts oli see arw tõusnud 16.000 mõrra, j. o. 64.000 liikme päale.

So:tsiaalne koosseis komnoorjoolaste keskel on järgmine: töölisi — 65,2 prots., talupoegi — 21,5 prots., teisi — 13 prots.

Rõkkumõte.

Mida enam meie maa majanduslikult terweneb, mida enam tööliseklassi organiseerub, feda kindlaimi koguneb tema meie partei ümber, mis on kindlaks pandiks meie edaspidijele edule.

Jga tööline peab teadma, et tema teadlikustest, tema organisatsioonilikkustest, sellest, kuidas tema oskab teisi ühisfonna fikt oma järele tõmmata, oleneb aina meie edaspidine edutee proletariaatist rewolutsioonist so:tsialismini. (Kiiduawaldused).

Resolutsioon

Leningradi kubermangu partei-komitee (sm. Salutsi) aruande kohta.

Wastu wõetud ühelhäälel 21. kub. partei konverentsil.

Kuulates ja arutades kubermangu komitee aruannet Leningradi organisatsiooni 21. partei konverentsi fidad täielikult ja terwikuna hääks kub. komitee poliitilise kui ka organisatsioonilise liini.

Jsearalise rahuldusega kriipjutab konverents alla kubermangu komitee tööd, mis pööratud sm. Trotski leninismi rewideerimise katsete wastu. Selles kubfomi töös peegeldus wastu kogu organisatsiooni meeololu ja arwamine.

Samuti kriipjutab konverents täpselt alla kubfomi energilist tegewust Leningradi tööstuse alalhoidmisel ja arendamisel ning kindlat ja õiget partei juhtimist kõigil majanduse ülesehitamise tööl aladel.

Konverents tunnistas tarwilikkust spetsiaalselt ülesmärkida kubfomi õiget poliitikat küla juhtes, uijama ka praktilist tööd sel alal, mis fiktitud tööliseklassi ja talupoegade liidu kõwendamiseks. Kubfomi edaspidiseks tööks töötada wälja praktilised ettepanekud seftfioonides.

Nõutogude maalt.

Walimise hoogtöö puuduste kõrvaldamisele.

S. N. W. Liidu kehtivade komitee presiidium otsustas oma endise 1924 a. 29. det. otsuse täiendamiseks käesoleva walimise hoogtöö puuduste kõrvaldamiseks järgmist:

1) Walimised tühistada järgmistele tundemärkide järele otsustades: a) juhtumisel kui walimisele ilmus vähem kui 35 prots. walijatest; b) taebuste puhul kodanikkude poolt walimise juhtivate asutuste ja isikute mitteeadusliku teguviisi kohta.

2) Walimised tühistatakse mõlemil ühikul juhtumisel, eelolewate punktide kohta.

3) Walimised muudetakse ümber üksikotlas foku autonoomse wabariigi, oblasti, kubermangu ehk ringkonna territooriumil, niisama ka iga selle territooriumi oja pääl.

Märkus: Ümberwalimise toimetatakse iga walimise ühes (külas, wallas, linnas, kreisis, kubermangus jne.) milles wiimastel walimistel oli punkt 1. ettenähtud olukord.

4) Kubermangu täidejaatav komitee peab ajama walimiste linnades, külates, waldades, jeda mõõda tuidas koguwad neil andmed, mis wastawad punkt 1.

Märkus: Osaliste täiendawate walimiste läbiwiimiseks moodustawad kubermangu täidejaatav komiteed walimise komisjonid üldistel alustel.

5) Walimiste tühistamine (osaline ehk täieline) antakse edasi teada alamaal seiswale (kreisi, walla) täidejaatav komiteele ja küla nõutogule.

6) Uute walimiste aeg iga walimise ühes peab määratama järele, et kuni nende alguseni mõits kõrwaldatud saada puudused ja põhjused, mis takistaksid kodanikkudele nende walimise õiguse tarwitamist.

7) Uute walimiste tagajärgeid annawad täidejaatav komiteed Liidu wabariikide kehtivade komiteele edasi sellekohased aruanded ja teated tahe nädala jooksul.

8) Kubermangu täidejaatav komiteed peawad pöörata tähelepanu ühikute kodanike teaduswastalise ja põhjendamata walimiseõigusest ilmaajamise korral.

9) Tunnistada tarwilikust fiske wiia walijatele teadaandmiseks teatelehed, et neil on walimise õigus, samuti teada anda walimise koosoleku aeg ja koht. Käesolewal aastal tunnistada tarwilikust selle fiskeemi läbiwiimist linnades ja neis külates, kus on võimalik järele jälgida ajal laiali saata walimise teatelehti.

S. N. W. Liidu kehtivade komitee esimees: M. K a l i n i n.

S. N. W. Liidu kehtivade komitee sekretär: A. G n u t i d s e.

Üleüldine fennitööliste kongress.

Liidu rahwafommisjariide nõutogu lühikohas rahwa rahafommisjariide märtsis koku kutsuma üldüldist fennitööliste kongressi.

Kooli ja haigemaja ruumidest wäljakolimine.

Wäike rahwafommisjariide nõutogu andis Moskwa nõutogule õiguse koolimajades, haigemajades ja muudest sellesarnastest asutustest administratiivsest wäljakolida isikuid, kes nendes asutustes ei teeni. Õigile wäljakolitud isikutele võimaldada sellekohased meotulud ümberkolimiseks ja sellekohane eluruum.

Muulaste kaitse erapitaali kurnamise vastu.

Wäike rahwafommisjariide nõutogu otsustas üldwennemaalist kehtivade komiteed paluda, wolitada põhjapoolsete rahwuste kaastöötamise komiteed, läbiarsti-des sissekandumise komisjariidega, kiiremas korras wälja töötada seaduse eelnõud, kaitseks muulaste elanikkude erapitaali kurnamise vastu.

Lendawate aparaatide mudelite mõistatus.

Ukraina õhujõudu ühisus kuulutas wälja lendawate aparaatide mõistatuse. Parandad originaalsed sisseanded saawad au-
nust.

Bessaraabia peab muutuma nõukoguliseks.

Seitse aastat tagasi Väene imperialistlikud riikide tahumisel okupeeriti üks rikkam Wenemaa oblast — Bessaraabia mõisnikulise-kodanike Rumeenia poolt.

Bessaraabia äravõtmine sündis ajutise äravõtmise näol, nii kui, eesmärgiga kaitsta Rumeenia raudteid, toiduladusid, sõjamoona, sõjavarustust jne.

Tegelikult sündis see aga jeeprast, et Bessaraabiast luua kõigi kontrrevolutsiooniliste jõudude mõitluse seisukoht ähwardawa enamlike hädaohu vastu, eesmärgiga lõõki anda Oktobrirevolutsioonile ühelajal kolmest küljest: Doonist — kindral Kaledin, Ukrainast — kontrrevolutsiooniline raada ja Bessaraabiast — Entente rõõwliid.

Käputais Rumeenia bojaare kaitstes oma õigust rahwamasside eksploateerimise päale, kartusest, et Rumeenia soldat, kes ühes Wene soldatiga üle elas webruari- ja oktobrirevolutsioonid, üles tõuseb oma kaskijate vastu, tahes ka lõõki anda punajele tondile, uputas were fiske selle Wenemaa oja — Bessaraabia.

Bessaraabia wäheemalised ja es-erid istudes Moldaawia parlamendis — „Sfatul-Jerii“ aitasid kaasa Bessaraabia talupoegade masside sõjariistadest wabastada, neid usutledes, et Rumeenia wäed tulid ainult kahets-kolmeks nädalaks, seawad „korra“ fiske ja lähewad minema. Nad tegid mõimataks wastuhakkamise töötawa rahwa poolt.

Wida kindlamaks muutus nõutogumõim Wenemaal, jeda enam sai selgetes töörahwale, et tööliste ja talupoegade mõim on murdmatu, jeda enam nägi wabifewal jalgel seiswat Rumeenia biotratia, et talupoeg ei ole enam see, mis enne sõda.

Selle järeldusena weel karmimalt ja metifumalt käisid nad ümber talupoegade. Talupoegadele sai kindlaks, millesid fihid on okupeerijatel, sai kindlaks ka see alatu ja äraandlik „Sfatul-Jerii“ poliitika, mis 1918 a. novembris lõpuli-
kult paljastas oma näo, kuulutades wälja, et „Sfatul-Jerii“ ise litwiderib enese tegewuse ja et Bessaraabia ilma autonoomia liitub „emakele“ Rumeenia külge.

Tol ajal tekkis palju talupoegade rahutusi, hulgamissi arreteerimisi, mahalaskmisi ja muid toledusi. Talupojad mõistid, et ai nuke wabastustee on mõimalik ainult töolistega kaskitades mõitluse-
misl.

1919 a. kõwenew töolisteliikumine Bessaraabia tööstustekohtades: Kischinewis, Benderis, Akermanis ja mujal kindlustas talupoegade masside lootusi kiire wabastamise päale. 1919 a. puhkes lahti kuulus Gotinski mäs, mis mahajuruti ennetuulmata toorusega. Tuhanded mahalastud, tuhanded wangistatud, tuhanded põgenejad Wenemaale — niijugune oli mäsju tagajärg.

Kuid see taktitamine ei wähenenud revolutsioonituld: liikumine kaswaw edasi

talupoegade hulgas, linnas kõwenew aga töolisteliikumine. Töölised koondumad ametühistustesse, jeda juhib Bessaraabia kompartei, telled töörahma hulgas suur lugupidamine. Saawutades hull mõite mitme sireigi läbiwiimisel, ametühisused 1920 a. koondasid ametühijuse liigeteks foku Kischinewi töolistemasji.

Ulesseades poliitilisi nõudmisi ametühijustele (üheshatunniline tööpäew, kontroll walmistuses) Bessaraabia pörandaluse kompartei organisatsioonid wõidawad iffa suuremat mõju ja autoriteeti töolistemas-
side hulgas.

Sirmunud kommunistlikust tondist, seah mõisnikuline Rumeenia mõitlusewalmits figurantsi (kaitsepoliitsei), kindral Popowitsi 3. sandarmi forwuse, ametliku poliitsei ja toimetab armutalt kommunistide tagatufamist. Wiimastega täidetakse türmid, junnitöö wangimajad ja mädanewad ühik-
wangiputkad.

Ametühisused, enesearendamise ringid ja muud töölise organisatsioonid aetake pörandalalla. Päale rüüstamist aset wõtnud waitus annab ruumi revolutsioonilise liikumise kaswule külates, fiin ja jään puhkewad lahti wastuhakkamised. Seatakse üles hüüdnõu: Bessaraabia peab muutuma nõukoguliseks.

Need wahetpidamata wastuhakkamised tõusewad oma kõige kõrgemale tipule 1924 a. Jeebranis Döuna-Bessaraabias talupoegade mäsju ähwardawad bojaaridele nende kadu. Rumeenia laewawäe tulega Donaul, ratja- ja jalawäejalkadega, sandarmi wäesade abil maetakse ülestõusmine mitmetuhande talupoja weresje. Kuid wastuhakanud külates olnud kolme-
päewasel nõutogude elueal Bessaraabia töörahwast kaswas wanemaks selle lühikeste aja wäitel kolm aastat.

Moldaawia R. W. Liidu moodustamine kindlatab weel rohkem Bessaraabia töötawate fihide usku ja mõitluse taht kompartei organiseeritud juhtimise all wõidelda nõutoguwalitfusse eest, et ainult S. N. W. Liidu konstitutsioon annab mõimaluise rahwuswähemustele wabalt are-
neda.

Kartes jeda talupoegade organiseeritud juhtimist kompartei poolt, Rumeenia mõisnikud juba nüüd seawad fiske sellekohaseid wastuabinõusid.

Kuid põgenenud ülestõusjate jutujamistest saab selget, et eelseiswatel otustawatel lahingutel, Bessaraabia töörahma enamust, kes oma enamuses kujutab talurahwast, saab mõitlema hüüdnõu: „Elagu nõutoguwalitfuss“, „Elagu ainu-
kene tõsine töörahma masside juhtija — kompartei“.

Bessaraabia peab muutuma nõukoguliseks, jeda nii tahab Bessaraabia mõitlusew töörahwast kahetsandal oku-
patfiooni aastal.

J. Gladfi.

Geistlased S. N. W. Liidus.

Leningradi kub.

Klubi töö on rahuloldaw.

(Simiitija afundus, Kingisepa kreis).

18. jaanuaril pidasid Simiitija Gesti klubi liikmed esimest üldist aastakoosolekut, mille käigust, klubi tegewusest järgmine pilt kujunes: klubil on praegu 132 liiget; (aasta algul oli 88); rahaline fiskefulek 1076 rubl, wäljaminek 1044 rubl. Juhatusse koosolekuid peetud 21, üldiseid 4; juhatusse ja ringide juhatajate ühiskoosolekuid peetud 3, asutustewahelisi 3. Näitemänge on toimitud eestikeelseid 12, wenekelseid 5, wäljastite tehtud 2, widufoali wõõrastele wälja üiritud 8 forda. Nästa kestel fiske tulnud 78 kirja, wälja saadetud 100.

Klubi juures töötawad järgmised ringid:

1) Kirjandusring, liikmeid 22. Jätan-
guid ja referaate peetud 9, lugemislaua hääks toimitud 1 piduõhtu; kuutirja „Aren-
dajat“ 10 numbrit wälja antud. Raamatufogus umbes 800 ekf. raamatuid. Kirjan-
dust murefeturud 63 rubla eest.

2) Näitering, liikmeid 27. Harjutusi ja koosolekuid peetud 110 forda.

3) Lauluring, liikmeid 36. Gfinetud pi-
dul 8 forda. Koosolekuid ja harjutusi peetud 35.

4) Muusikaring, liikmeid 6. Gfinetud 8 forda. Harjutusi peetud 22.

5) Spordiring, liikmeid 20. Ette astu-
tud 3 forda. Harjutusi peetud wabades liigutustes, jalgpallis ja piramiidides.

6) Klubi majandusringis liikmeid 10. Tema hooleks on klubi fjemise ja wäl-
miste korra üle walmimine Ghitusi ja pa-
randusi tehtud läinud aastal 318 rubl eest.

7) Poliithariduslik ring ja poliitkirja-
oskuse õhtukool — kokku 48 liiget. Ette-
lugemisi ja loenguid peetud 13.

8) Põllumajanduslik ring, liikmeid 38. Kõnekoosolekuid peetud 2.

Keli wiimast ringi on ajutatud tege-
wuse aasta kestel.

Ajutamisel on „Mopri“ ja naieringid. Koosolekust mõitis oja Kingisepa kreisi harojalonna esitaja Im. Tunsfer, kes ju-
hatuse aruandeid äratuulates klubi tege-
wuse rahuloldawaks tunnistas, misjugu-
se otfufega ta üldkoosolek ühines.

Et noorte hulga juhtiwaid jõude ette-
walmistada, selleks waliti uude juhatusse üheksa liiget.

Wäärnähitujena näis, et rewisjoni kom-
misjon rewideerimise akti koosolekul ette ei lugenud.

Wõitlus warguse ja hulakusega.

(Punamäe afundus, Kingisepa fr.).

13. jaan. oli afuniffude üldkoosolek warguste ja hulakuse vastu mõitluse fäimimise. Otsustati mõtta kõige farmi-
mad abinõud tarwitusele waraste ja wa-
rastatud asjade hoidjate vastu. Uued elanikud peawad endid kõge regifreerima. Walwada kahlaste isikute järele jne.

K o m m o o r s o o l a n e.

Kas tahate teistest maha jääda.

(Kooritje afundus, Ertstki fr.).

Meie wäike afundus on majanduslikult õige hääle järjel, kuid poliitilistelt otustatundlikult elust on ta päris maha jäänud. Siin ei loeta ajalehti. Ght küll ligidal Soome külas on noorte ühing ja koopera-
tiim, kuid ajunifud nendest oja ei mõta, waid mõned on isegi waenulikud nende vastu.

Lugupidamises on nendel papp ja kirik. Meie afundus ei peaks teistest maha jääma.

T ö ö l i n e.

Põhja-Düüna kub.

Nudke metfa hoonete parandamiseks.

(Almeesi wald.)

Meil on metja nii palju, et takistab põllutööd. Kuid fiinjed majad on kokku langemas, jeda ei saa metjamaterjaali paran-
dustöödeks.

Minewal aastal korjati 10 kop. hinge päält fisekirjutuse raha metjajamieks enese tarweteks, kuid jeniini ei ole sellest midagi kuulda.

Kas ei mõiks jaada kergendatud tingimustel ehk ifegi ilma hinnata metja, nagu sellest „Põlumehes“ nr. 8 kirjutati.

Tehke metjatöödus forda lahti. Siis saaks meie tööd, riik raha ja laieneks meil põllu-
maa.

A j u n i k.

Tähelepanu raamatufogudele.

Opaarino raiooni raamatufogus jaadi uus jaadetus uuemat wenekelset kirjandust.

Päris meelitawad raamatute päälkirjad. Reis tundub uut, wägewat...

Alga fiinjamas forwal riulite pääl wäike foku mitmejuguiseid äratolmunuid raamatuid ja nendestki on palju wauu, kolletanuid.

W a e n e l a p s !

Keegi ei näi teda nagu tähelegi panemat.

Põhja-Düüna afundused said küll märtsi warustatud koolikirjandusega, kuid pole täiendatud weel seni raamatufogufid.

Kohalikud afutujed pole selle parandamiseks weel soowitawaid tagajärgi mõtta juutnud.

Ght tuleksid fiia abiks nõu ja jõuga W. R. P. keffkomitee ja hariduse komisjariandi Gesti fefifioonid?

R. W a l g e.

Noorte elu.

Noorte pioneeride-leninlaste tegewus.

Noorte pioneeride termis on ujaldatawates kätes.

Kui nüüd noorele pioneerile öelda: „Ole terve“, — siis wastab ta täie õigusega — „Alati olen terve“.

Ja tõesti on noorte pioneeride termis ujaldatawates kätes.

Arsti-sanitaartöölise ametühitus wõttis S. R. W. Liidu noored pioneerid oma hooldealusteks.

Elimele jammu sellel ajal astusid Leningradi lastemajade arstid. Ühel raionidewahelisel nõupidamisel pöörati kõigi lastemajade arstide poole, wõtta noorte pioneeride termilist oma päale.

Ettepanek leidis jooja wastutulekut. Arstid leidsid, et kaitstes noorte pioneeride termist, wõiwad nad nende kaudu laiali laotada rahwamassidesse sanitaarharidust.

Praegusel ajal töötatakse pioneeride arstilise järelewaatuse kawa kallal.

Pioneeride elu ja olu küsimuste uurimiseks tömmatakse tegewusesse tööliste organisatsioonid (pääasjalikult naisorganisatsioonid) ja lastemajade kaswatajaid.

Pioneeride elusturjoon.

5. jaanuaril lõitsid Murmani Wobodarski raiooni 70 pioneerid. Pioneerid wiibiwad Murmanis 10 päewa, tutvunewad järele loodusega ja oluga, samuti ka Murmani pioneeride elu ja tegewusega.

Uued pioneeride ringkonnad.

Wassilisaare komlaste rühmade raiburoo otjastas organiseerida kõigis koolides uued pioneeride ringkonnad, suurendades nende üldist arvu kuni 28.

Pioneeride rühmade juhatajate täiendamise seminarium.

Wobodarski raionis algab 15. jaanuaril tööd pioneeride rühmade juhatajate täiendamise seminarium. Osa wõtmawad 30 noort. W. R. P. raikomi agitafond tiinitas selle seminariumi juure alalise konsultandina ühe parteilase-propagandisti.

Leningradi teated.

Ohta kirikute sulgumine.

Üldine usklikude koosolek ja kiriku nõukogu liikmed otjustasid sulguda kaks kirikut: Mariinski ja Pokrowski.

Wiiburi raiooni täidejaatam komitee luges kirikute finnapanetu tarwitust ja pööras teadaandega tubermangu täidejaatwasse komiteesse kirikute sulgumise asjus.

Piima odawnemine.

Piima sissewedu Leningradi on tuntuwalt suurenenud. Sissewõetud piima komissariaat tegi Trudjojuusile ettepanetu müüa piima 20 kor. liiter, algades 1. weebuarist.

Linna ümbruse raudteede tariifi tõstmine.

Weebuaristuu esimestel päewadel förgendatate linna ümbruses reisirajate tariifi 10 protj. wõrra.

Boit külasse.

Et talupoegadele kirjadesaatmisi kergendada, pannakse tubermangu piirides kõigis posti piirkondades tuhat uut kirjafasti wälja.

Teede parandus.

Weepuutuse läbi kannatada saanud teede parandamiseks määras tubermangu täidejaatam komitee 100 tuhat rubla. Sellest summast läheb Leningradi freisile 33 tuh. rubla, Troitski fr. 49 tuh. rubla, muu summa Kingisjewa freisile.

Wähem mahaarwamisi töölisele.

Mitmes nahatööstuse wabrikus arwatakse tööpalgast maha mitmesuguste kulude päale üle määratud 4 protj.

Rahatöölise ametühitus paneb ette katteoorilistele kõigile tehaste komiteedele mahaarwamisi toimetada järgmiselt: lihtmashu — 2 protj., abianimise kasu — 1 protj., töötatöölise fondi — pool protj. ja kõigi muude kulude päale — pool protj.

Uued tööd nullitate walgustuse fördaseadmiseks.

Kommunaalmajanduse osafond lõpetas 2 Murinski prospekti walgustuse sissejadamise tööd. Riimoodi walgustatakse kogu tramwai nr. 21 liin termena kuni Politiehnitumi instituudini. Eila algasid walgustuse sissejadamise tööd 1. Krasnoarmeiski nullital ja Dgorodnikowi (Riia) prospektil mõõda tramwai nr. 17 liini. Kogu tee walgustatakse kuni kaubajadamani.

Baltimere kaubalaewastiku suurendamine.

Neil päewil jõuab Leningradi Hamburgi uus aurulaew „Nibbing“, mille Balti riigi aurulaewastik muretses oma kaubalaewastiku koosseisu suurendamiseks. Aurulaewa mahutawus on umbes 3.000 tonni.

Millal algab uute majade ehitamine

Kub. kommunaalmajanduse osafond asus Moskwa-Narwa raionis tööliste elumajade ehitamise eeltööde ettevalmistamiseks. 15. jaan. lõpetas materjaalide walmistust. 1. juuniks peab lõpetatud olema mullatööd ja wundamenti aluse panemine. 1. augustil aga olgu lõpetatud seinade ülesehitus. Kõik sissejadamise tööd kawatsetakse lõpetada 15. septembr.

Leningradi töölistes töstwad jaaduste wäärtust.

Wõitlus nõukogu töö walmisjaaduste wäärtuse parandamises on tähtsamaks lähtefahaks meie tööstuse jaluleseadmiseks. Seda filmas pidades wõttis ajalehe toimetuse ette wiie suurema wabriku järelewaatamise, kus walmistatakse masinad tarbeaineid laialisele tööhawwa hulkadele.

See järelewaatamine ei koonda enese alla kõiti Leningradi tööstuse harusid. Kuid siiski tunnistab seda, et Leningrad on sellel uuel wäliinil esimeel kohal ja wõib oletada, et majanduse orgaanide ühisel jõul ja tööjaaduste walmistuse nõupidamise ja töölise jõupingutusel saawad tagajärjed weel kiilgawamad olema.

Trifoo-jutafudumise wabrik „Krasnoje Snamija“ tööjaaduste omadused on wõrreldes minewaaastaga palju paranenud. Sellele aiaab palju kaasa asjaolu, et wab-

rikust lastakse wälja förgewäärtuslik lõng, selle hulgas ka Egiptuse jallalaris.

Ülejäädud puuwiilla jorteerimine trifoodes walmistuseks on förgendatud.

Suureks wabriku saawutuseks on wäriwile ja pesuriide wäljalasimine, mida enne joda walmistati wäljamaal. Silmas pidades aga, et praegused trifoo kudumise masinad ei wasta turu nõuetele, telliti wabrikule wäljamaalt 100 uut masinat. Sufawalmistuse alal ei ole mahajäämist määgata ennefojaegest.

Halturini nim. wabrik on üks suurematest wabrikutest üle Sois. Nõukogu Wabariikide Liidu.

Waatamata, et niidimalmistuse osafonna warustamine sissejadamise poolest wananenud, hakkas wabrik wälja lastma förgewäärtuslikki niiti.

Riidi katsete juures on niidil ennefojaegne kowadus. Riidi förgest omadusest räägib see asjaolu, et förgem majanduslik walitus andis kõit niiditawara Leningradi kiutööstuse trustile. „Halturini“ wabriku niidid konfureeriwad edukalt odawa Jaapani niidiga Siberis.

Wobodarski nim. wabrik.

Wabriku jaaduste wäljalast on förgemaduslik ega jää maha ennefojaegest. Wabrikus on põhjalikult jalule pandud mone jordi paberi walmistamine, mida enne joda meil peaaegu jurgugi ei walmistatud. Praegu walmistatakse wabrikus liiwapaberi, mis wõib konfureerida wäljamaa omaga.

Wabrikus walmistatud posti ja pergamenti paberit tarwitatakse suure eduga. Põhjalikult oma förgusel sejab kirjutuse, trüki ja papipaberite walmistus jne. Wiimajel ajal on korda seatud paberosipaberi walmistust, mis warustab wahetpidamata paberiga tubakawabrikuid.

Wabriku eruks wõib nimetada seda, et ta on warustatud hästi sissejadamisega ning jaab alati förgemaduslikult tooresmaterjaali.

Saapawabrik „Sforohod“.

Saapaste walmistamise juures mängib pääsja tooresaine. Seepärast wõetakse kõit abinõud tarwitusele, et wabrikut warustada förgemaduslikumate tooresainetega. Hää naha walmistuse eest antakse autaju. Wabrikus ja nahatrusti feislaboratoriumis wadatakse järele walmistustprotjessi, uuritakse järele rõdwikuid, mis annab wõimaluse tarwitusele wõtta wiimased tehnika ja teaduse saawutused.

Pääle iga walmistuse protjessi waadatakse piinlikult järele kõit walmistatud töd ja förmadustate ülesleidu puudused.

Wõrreldes minewa aastaga on wabriku jaaduste walmistus ja omadus tuntawalt kaswanud ja sejab ennefojaegiel tafapiinul.

Kirjawastused.

P-n, Luga fr. Teatage meile altkäemashu wõtja külanõukogu esimehe nimi ja ka nende nimesid ja adressid, kellele ta nõudis seda. Et sõnumit awalbada, peab toimetusele täielik materjaal käepärast olema. Wõidugi, wiimaste nimesid jääwad awaldamata.

Tajaja, Luga-Lugis. Artikkel „Wunast raudrustat teile, Eesti timukad“ jääb tarwitamata. Sihtne tunnete awaldamine ei ole tähtis.

Raudkapp, Jastrebinos. Kirjelbus arsteli kohta juba ilmus. Seepärast jääb teie sõnum kasutamata. Kirjutage.

Em. Reinfeldt, kommunas „Kolos“. Teie märkus meilaste pidamise üle kommunas on wäga huwitaw ja oleks wõinud „Kollumees“e“ mahutada. Kuid on wõimata kirjutusest aru saada. Kasuge rohkem arusaadawalt kirjutada, siis kasutame ära.

A-n, Katenkas. I jutufimuse kasutamise asja piilame rohkem filmas pidada. Eht wõiksite teie ka midagi kirjutada?

Wagar, Eeto-Saginiski. Teie nime ja adressi puudusel jääb tarwitamata.

Gilane börse:

Kaiffassa kohustused weebuariks 101 1/2 tihern.	
" " " " " " " " " " " "	maailis 99 1/2
" " " " " " " " " " " "	maiks 96 1/2
" " " " " " " " " " " "	juunis 95 1/2
Kaiffertlingid " " " " " " " " " " " "	9 rbl. 33 kop.
Dollari " " " " " " " " " " " "	1 r. 44
Brantfide frangid " " " " " " " " " " " "	10 " 25
Wooni wõn " " " " " " " " " " " "	52 " "
Soome margad " " " " " " " " " " " "	4 " 82 1/2
Talupoja laen " " " " " " " " " " " "	" 95 1/2
1 wõidulaen " " " " " " " " " " " "	2 rbl. 79 kop.
" " " " " " " " " " " "	2 " 83

Teadaanded.

Reedel, 30. jaanuaril kell 8 õhtu on Haridusmaja puhkpillide koori koosolek. Osa wõtma kutjutakse kõiki koori kirjutatud ja uusi, kes puhkpile mängiwad ja kes tahawad weel mängima õppida ning edaspidi tahawad kooris kaasa mängida. Rajunakoori organisaator Raud.

1. weebuaril kell 2 päewal on Haridusmaja klubi liigete üldkoosolek. Päewakorras: 1) Aruanne tubermangu klubi tegelaste konverentsist, 2) Jaanuarikuu tegewuse aruanne, 3) Weebuarikuu töölkawa, 4) Gestimaa wõitlewa tööliste klassi nurga organiseerimine ja sm. Kingisjewa rinnafuju muretlamine, 5) Zookswad asjad. Klubi juhatus.

Haridusmaja teatri harjutuste järjekord.

Reedel, 30. jaanuaril kell 9 „Elimeses klassis“.

Almuda palutakse jmb: Alt, Juurup, Saan, Juhum, Kewato, Wandit, Juhanson ja lds: Kriist, Kanger.

u h t e p ä e w a l, 1. weebuaril tella 1/11-1/21 Häälepanetu kursus.

" 1/21-1/22 Nütmika kursus.

" 3. Eõbula talupoja" harjutus.

Palutakse kõiki endistel ettekannetel olnud osalisi ja kooris ning masjes kaajamängijaid harjutusele ilmuda.

Wast. instrktor-organisaator.

Täna teatrites:

Aladeem. riiklik ooperi ja baleti teater „Травиата“.

Aladeemiline riiklik drama teater „Изгание блудного беса“.

Aladeemil. riiklik wäike ooperi teater „Там, где жаворонок поет“.

Riiklik suur draamateater „Девственный лес“.

Rahwamaja „Николай I“.

Teater „Юных Зрителей“.

«Не было ни гроша, да вдруг алтын».

Munifiline komöödia „Марица“.

Wassajh „Блудливый директор“.

Wastutaw toimetaja: A. Treunfeldt.

Wäljaandja: Eesti Kirjastuse Ühisus

Politiika, kirjanduse, kunsti ja teaduse ajakiri

„Oras“ nr. 2 (8)

rikkalikult fiju ja hulga ajakohaste piltide ja ilustustega.

94 lehekülge. Hind 60 kop.

Eesti Kirjastuse Ühisus, Leningrad, Fontanka 27.

Sm. Hermann, Ed.

teatage kiire forras telefoni teel oma adress „Edasi“ talitusele.

Eduard Jaani p. Tihlane

Leningradis, andke oma adress teada selle tebe talitusele.

Bunsep Adeste ja Olesk Anna

kutjutakse Eesti sektsiooni, Smolnoi tuba nr. 104.

Jastrebinos p. t. artellis

„Töö ja Teadus“

(end. „Künda“)

wõtab „Edasi“, „Draja“, „Säde“ jne. päale tellimisi wastu

W. Kerkat.

Lositsja wallas

Dudowa freis

wõtab

„Edasi“

päale tellimisi wastu wastutaw walla organisaator

Sm. Jõode

Ajalehti wõib tellida ka järelmashu päale.

Dr. Grünberg

Wostanij (end. Snamensk.) uul. nr. 2, 25. Oktob. prosp. nurgal, telef. 562-37. Wastu-wõtte iga päew kella 9-12 h. m. a kella 4-8 õhtul; naisterahwastele eraldi. Praegusaia arstiasabinõud. Eililis (914) ja tripper (terawaf. ja krooniline). Snguorgaanide igatülgne arstimine,

Erihaigemaja,

afemise, naiste-juunitamise- lise, hamba-, turgu, kõrwa-, nina- ja jughuigufid.

Sifilis (606-914), tripper.

Wastu-wõtte kuniid rjaladel hom. k. 9 kuni õh. k. 9 3. Juuli (end. Sadowaja) uul. nr. 42, Sennoi nurgal. Tel. 163-31 ja 163-32.

Wil. welsker-ammaemand

S. A. Wifun - Kolpatowa uendas wastu-wõtmist: nõuanded ja abi ras-tejaljetele, sünnitajatele, naistehaigu- sed. Kella 10. homm. kuni kella 7 õht. Troitskaja 11, tr. 7. Sissekäit pa-raadufiest.

Wee-elekttrihaigemaja

Snamenskaja uul. nr. 5, tr. 3. Rõhu-foolitate, jüdame, raswanemise, rheu-matism, kan-geustus, hüsteeria, neura-geenia, halwatus, seljatunmus, jõe-tus. Wastu-wõtte kella 5-9 õhtu. Telef. 212-31.

Kusnetski haigemaja

Kusnetskaja uul. nr. 7, te-lef. 181-52. Wastu-wõtm. kõikides speti. profesj rite ja ashiwente pooli kella 10 homm. kuni kella 10 õht. Alalised wõo- dtd (naistehaigufed ja sünnitamine). Ras-tejaljete konjult. järele-was-tamine ja arsti. Sifilis 606 tripper 914 kroonil- Suguwõimetus masj. ja elektrij, hama- baarstun. ja funk- hant. Arstide tujuum. todu.

Welsker-ammaemand

massash, nõuanded, abi ras-tejaljetele ja sünnitajatele naistehaigufed, alaline arst. Wõh- waja uul., nr. 18, tr. 3, sissekäit hoomist.